

28.05.2026
KSL/64/03.07.07/2026

Keski-Suomen elinvoimakeskus
kirjaamo.keski-suomi@elinvoimakeskus.fi

Viite: KES/594/2026

LAUSUNTO: VALTATIEN 9 PARANTAMINEN VÄLILLÄ PATALAHTI - LAHDENVUORI, JÄMSÄ JA JYVÄSKYLÄ, TIESUUNNITELMA

Keski-Suomen elinvoimakeskus on pyytänyt lausuntoa tiesuunnitelmasta, joka koskee valtatie 9 parantamista välillä Patalahti-Lahdenvuori. Suunnittelualue käsittää Patalahden, Juokslahden, Painaan ja Lahdenvuoren nykyiset keskikaiteettomat ohituskaistat.

Tiesuunnitelman tavoitteena on liikenneturvallisuuden ja sujuvuuden parantaminen kehittämällä nykyisiä ohituskaistaosuuksia pidemmiksi ja turvallisemmiksi. Tavoitteena on muun muassa parantaa pitkämatkaisen tavara- ja henkilöliikenteen sekä työ- ja asiointimatkojen sujuvuutta, ennustettavuutta ja matka-aikaa. Lisäksi liikennekuolemien määrää ja henkilövahinkoon johtavien onnettomuuksien määrää pyritään vähentämään 50 % nykytilanteen tasosta.

Tiesuunnitelmassa esitetään keskikaiteelliset ohituskaistaosuudet Patalahti-Juokslahti sekä Painaa-Lahdenvuori. Suunnitteluosuuksilta esitetään poistettavaksi kaikki nykyiset tasoliittymät. Suunnitelmassa esitetään eritasoliittymät Kulomäki ja Painaa. Painaan ja Korpilahden eteläisen eritasoliittymän välille esitetään uutta rinnakkaistietä. Lisäksi esitetään lukuisia meluntorjuntaratkaisuja ja muutoksia suunnittelualueen yksityistiejärjestelyihin. Hankkeen toteuttamiskustannuksiksi on arvioitu 77,2 miljoonaa euroa ja hanke on toteutettavissa vaiheittain kahtena eri hankkeena.

Tiesuunnitelmaselostuksessa on pääosin asianmukaisesti kuvattu suunnittelualueetta koskeva maakuntakaavatilanne. Asiakirjojen valmistumisen jälkeen Korkein hallinto-oikeus on tehnyt 1.10.2025 ratkaisun Keski-Suomen maakuntakaavaa 2040 koskevasta Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätöksestä jätetystä valituslupahakemuksesta. Päätöksen (2173/2025) myötä Keski-Suomen maakuntakaava 2040 on lainvoimainen maakuntavaltuuston hyväksymispäätöksen mukaisena.

Yhteysväli on merkitty maakuntakaavassa valtatieksi. Merkintää koskee suunnittelumääräys, jonka mukaan ”*valta- ja kantateitä tulee kehittää käyttäjälähtöiseen palvelutasojatteluun perustuen siten, että varmistetaan etenkin pitkämatkaisen liikenteen sujuvuus ja turvallisuus. Valtatietä 4 kehitettäessä tulee ottaa huomioon EU:n TEN-T-ydinliikenneverkolle asetet vaatimukset. Teillä tulee varautua kevytväyläjärjestelyihin taajamien kohdalla sekä linjausmuutoksiin, eritasoliittymiin, rinnakkaistie- ja liittymäjärjestelyihin sekä lisäkaistoihin/ohituskaistoihin, jotka täsmentyvät tarkemman suunnittelun yhteydessä.*”

Tiesuunnitelmaselostuksessa mainittujen merkintöjen lisäksi Keski-Suomen maakuntakaavassa on osoitettu ohjeellisena ulkoilureitti, joka ylittää valtatie 9 Patalahti-Juokslahti-välillä. Ulkoilureitti on huomioitu tiesuunnitelmaratkaisussa.

Suunnittelualueelle sijoittuu kaksi maakunnallisesti arvokasta maisema-alueita: Juokslahden sekä Särkijoen maisema-alueet. Tiesuunnitelman valmistelun yhteydessä on asianmukaisesti etsitty mahdollisimman vähän haittaa maisema-arvoihin aiheuttavat suunnitteluratkaisut.

Tiesuunnitelmaselostuksessa kerrotaan, että Keski-Suomen maakunnallista liikennejärjestelmäsuunnitelmaa ollaan päivittämässä. Maakuntahallitus hyväksyi päivitetyn Keski-Suomen liikennejärjestelmäsuunnitelman 25.4.2025. Päivitetystä liikennejärjestelmäsuunnitelmassa on kolme tavoitekokonaisuutta: *elinvoima, saavutettavuus ja kilpailukyky, tehokkuus ja taloudellisuus ympäristönäkökulmat huomioiden sekä turvallisuus ja toimintavarmuus.*

Kuten aiemmassakin liikennejärjestelmäsuunnitelmassa, myös päivitetystä suunnitelmassa on tunnistettu valtatie 9 keskeinen rooli maakunnallisessa liikenneverkossa ja laajemminkin suomalaisessa ja eurooppalaisessa liikenneverkossa osana pääväyliä ja TEN-T-kattavaa verkkoa. Valtatiellä 9 Tampereen ja Jyväskylän välillä on merkittäviä palvelutasopuutteita. Valtatie 9 kehittäminen on tunnistettu maakunnallisessa liikennejärjestelmäsuunnitelmassa valtakunnalliseksi kärkihankkeeksi.

Liikennejärjestelmäsuunnitelma on julkaistu Keski-Suomen liiton verkkosivuilla:
<https://keskisuomenliitto.fi/wp-content/uploads/sites/8/2025/04/Keski-Suomen-liikennejarjestelmasuunnitelma-2025.pdf>.

Keski-Suomen liitto toteaa lausuntonaan, että tiesuunnitelma on maakuntakaavan mukainen ja edistää maakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteiden toteutumista.

Lausunnon on valmistellut aluekehitysasiantuntija Valtteri Paakki,
valtteri.paakki@keskisuomi.fi, 040 525 6059

KESKI-SUOMEN LIITTO

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.